

Wstępny opis przedmiotu zamówienia

Przedmiotem zamówienia jest opracowanie Planu Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego, zwanego dalej „Planem Transportowym”, na podstawie przeprowadzonego badania i wykonanej analizy potrzeb przewozowych na kolejowe i autobusowe przewozy regionalne w publicznym transporcie zbiorowym na terenie województwa zachodniopomorskiego w perspektywie do 2025 roku, które będą wykonywane w ramach świadczenia obowiązku służby publicznej i dofinansowywane przez Województwo Zachodniopomorskie.

Wspólny Słownik Zamówień – kod CPV 73220000-0 Usługi doradcze w zakresie rozwoju

Podstawowym **celem opracowania Planu Transportowego** jest poprawa jakości systemu transportowego i jego rozwój zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju. Jakość systemu transportowego będzie bowiem decydującym czynnikiem, warunkującym jakość życia mieszkańców i rozwój gospodarczy obszaru objętego planem transportowym. Stosowanie zasady zrównoważonego rozwoju będzie zapewniało równowagę między aspektami społecznymi, gospodarczymi, przestrzennymi oraz ochrony środowiska. Tak sformułowany cel nadrzędny planu transportowego powinien być osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych, tj.:

- poprawę dostępności transportowej i jakości transportu (instrument poprawy warunków życia i usuwania barier rozwojowych),
- poprawę efektywności funkcjonowania systemu transportowego (instrument zwiększania wydajności systemu z jednoczesnym ograniczaniem kosztów),
- integrację systemu transportowego (w układzie gałęziowym i terytorialnym),
- wspieranie konkurencyjności gospodarki obszaru (instrument rozwoju gospodarczego),
- poprawę bezpieczeństwa (radykałna redukcja liczby wypadków i ograniczenie ich skutków oraz poprawa bezpieczeństwa osobistego użytkowników transportu),
- ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko naturalne i warunki życia.

Plan Transportowy powinien, zgodnie z art. 12 ust. 1 Ustawy w szczególności **określać**:

- sieć komunikacyjną, na której jest planowane wykonywanie przewozów o charakterze użyteczności publicznej,
 - ocenę i prognozy potrzeb przewozowych,
 - przewidywane finansowanie usług przewozowych,
 - preferencje dotyczące wyboru rodzaju środków transportu,
 - zasady organizacji rynku przewozów,
 - pożądany standard usług przewozowych w przewozach o charakterze użyteczności publicznej,
 - przewidywany sposób organizowania systemu informacji dla pasażera.
- Tak określony zakres planu zgodny z ustawą może być niewystarczający i zbyt ogólny, dlatego należy uzupełnić go o następujący zakres:
- podstawowa charakterystyka stanu systemu transportowego objętego planem (sieć, organizatorzy, przewoźnicy, użytkownicy),
 - podstawowa charakterystyka społeczno-gospodarcza obszaru objętego planem,
 - diagnoza stanu systemu ze wskazaniem silnych i słabych stron, zagrożeń i kierunków zmian,
 - propozycja wariantów np. w zakresie sieci komunikacyjnej objętej planowanym wykonywaniem przewozów, wariantów wykorzystania podsystemów transportu, wariantów rozwoju gospodarczego,
 - preferencje dotyczące wyboru rodzaju środków transportu,
 - zakres modernizacji i rozwoju infrastruktury,
 - harmonogram realizacji planu transportowego,
 - zasady organizacji rynku przewozów,
 - oczekiwane rezultaty,
 - zasady monitorowania wdrożenia planu.

Wykonawca zrealizuje przedmiot zamówienia w trzech etapach:

- **w I etapie:** przeprowadzenie badań określających:
 1. precyzyjny opis aktualnej sytuacji z zastosowaniem mierzalnych wskaźników,
 2. aktualne przewozy pasażerskie – zarówno w transporcie publicznym jak i w przewozach komercyjnych i indywidualnych,

3. stopień natężenia ruchu i wykorzystany tabor w kolejowych i drogowych pasażerskich przewozach regionalnych w transporcie publicznym, komercyjnym i indywidualnym,
4. wyznaczenie strumieni potoków pasażerskich.

- w II etapie: wykonanie analizy potrzeb przewozowych:

1. na kolejowe i drogowe przewozy regionalne w publicznym transporcie zbiorowym na terenie województwa zachodniopomorskiego w perspektywie do 2025 roku, które będą wykonywane w ramach świadczenia obowiązku służby publicznej i dofinansowywane przez Województwo Zachodniopomorskie,
2. określenie przewidywanego przejęcia ruchu indywidualnego i komercyjnego do ruchu przewozów publicznych.

- w III etapie: opracowanie „Planu Transportowego”, na podstawie wyników badań przeprowadzonych w I etapie oraz wykonanej analizy w II etapie.

Celem realizacji przedmiotu zamówienia jest:

I. zbadanie celowości (rozumianej jako zasadność podejmowania działań), trafności (rozumianej jako powiązanie spodziewanych efektów z faktycznymi potrzebami uczestników (klientów) rynku przewozów pasażerskich, kolejowego i autobusowego, z uwzględnieniem ewentualnych rozwiązań alternatywnych, oraz efektywności (rozumianej jako powiązanie spodziewanych efektów działań z ich przewidywanymi kosztami),

II. zaproponowanie najbardziej pożądanego, z punktu widzenia wymienionych powyżej kryteriów, prognoz demograficznych i gospodarczych oraz strategicznych dokumentów Województwa, kierunków (relacji, połączeń) dalszego rozwijania lub ograniczania w perspektywie do 2025 roku,

III. opracowanie Planu Transportowego stosownie do wymogów *ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym*.

Zakres opracowania

1. Charakterystyka i ocena aktualnej oferty przewozowej transportu indywidualnego i zbiorowego (w tym również siatki połączeń) w zakresie kolejowych i drogowych pasażerskich przewozów regionalnych

(w tym dofinansowywanych przez Województwo Zachodniopomorskie), którą należy wykonać na podstawie co najmniej następujących kryteriów:

- stan i struktura ludności według podstawowych cech demograficznych i społeczno-ekonomicznych, sieć osadnicza, istniejące rozmiary przemieszczeń terytorialnych ludności, poziom bezrobocia, struktura zatrudnienia, a także liczba i struktura gospodarstw domowych i rodzin, poziom płodności i umiarności, na podstawie danych przedstawianych przez Główny Urząd Statystyczny,
- uśrednione czasy przejazdów obowiązujące dla każdego z połączeń,
- uśrednione koszty przejazdów dla każdego z połączeń,
- częstotliwość kursowania pociągów w poszczególnych połączeniach,
- ilość punktów obsługi pasażerów na dworcach i przystankach kolejowych,
- kluczowe węzły przesiadkowe,
- postoje handlowe pociągów.

W ramach charakterystyki, dokonana zostanie syntetyczna ocena dostępności komunikacyjnej dworców

i przystanków kolejowych i autobusowych wykorzystywanych w świadczeniu kolejowych i autobusowych pasażerskich przewozów regionalnych dofinansowywanych przez Województwo Zachodniopomorskie,

w tym także dostępności dla osób o ograniczonych możliwościach poruszania się.

Przedstawiona zostanie też charakterystyka ilości i jakości taboru kolejowego wykorzystywanego przy świadczeniu kolejowych pasażerskich przewozów regionalnych dofinansowywanych przez Województwo.

Ocena aktualnej oferty przewozowej w zakresie kolejowych pasażerskich przewozów regionalnych dofinansowywanych przez Województwo uwzględni istniejące kierunki ciężenia komunikacyjnego występujące na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Ponadto, określi ona powiązanie omawianej oferty z zapisami kluczowych dokumentów Województwa określających kierunki rozwoju gospodarczego województwa zachodniopomorskiego.

Realizowaną ofertę w zakresie kolejowych pasażerskich przewozów regionalnych dofinansowywanych przez Województwo należy ocenić w kontekście zapewnienia spójnej sieci transportowej umożliwiającej:

- a) prowadzenie obsługi jak największych potoków pasażerów,
- b) zapewnienie korzystnej oferty z punktu widzenia czasu transportu,
- c) prowadzenie przewozów z regularną częstotliwością i rytmicznością oferowanych połączeń,
- d) skomunikowania z innymi rodzajami połączeń kolejowych oraz uwzględniając (zgodnie z §4 ust.1 pkt 2 *Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 maja 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego*):
 - e) lokalizację obiektów użyteczności publicznej,
 - f) gęstość zaludnienia obszaru objętego planem transportowym,
 - g) zapewnienie dostępu osobom niepełnosprawnym oraz osobom o ograniczonej zdolności ruchowej do publicznego transportu zbiorowego.

W rozdziale należy przedstawić analizę istniejących potoków ruchu w transporcie pasażerskim (indywidualnym i zbiorowym), a także ich rozłożenie pomiędzy poszczególne gałęzie transportu (transport drogowy, lotniczy i kolejowy). Na podstawie przeprowadzonej charakterystyki oferty kolejowych pasażerskich przewozów regionalnych dofinansowywanych przez Województwo oraz analizy istniejących potoków ruchu w transporcie pasażerskim, a także ich rozłożenia pomiędzy poszczególne gałęzie transportu, należy dokonać zwięzłej oceny zaspokajania istniejących potoków ruchu

w transporcie pasażerskim przez obecną ofertę dostępną w poszczególnych gałęziach transportu (transport drogowy, lotniczy i kolejowy), z uwzględnieniem syntetycznie opisanego stanu wykorzystywanej infrastruktury transportowej.

Rozdział powinien zawierać wnioski podsumowujące dotyczące aktualnej oferty przewozowej (w tym również siatki połączeń) w zakresie kolejowych pasażerskich przewozów regionalnych dofinansowywanych przez Województwo wypływające z przeprowadzonej charakterystyki, a także oceniające jej efektywność, trafność i celowość na tle obecnych danych demograficznych i społeczno-ekonomicznych, występujących potoków ruchu, istniejących ciężarów komunikacyjnych, oferty dostępnej w pozostałych gałęziach transportu (transport drogowy i lotniczy) i w kolejowych przewozach pasażerskich niebędących przewozami o charakterze użyteczności publicznej oraz spójności z dokumentami rządowymi i wojewódzkimi określającymi kierunki rozwoju gospodarczego województwa zachodniopomorskiego.

2. Ogólna charakterystyka sytuacji makroekonomicznej w regionie zachodniopomorskim, określenie jej wpływu na kolejowe pasażerskie przewozy dofinansowywane przez Województwo oraz przedstawienie prognoz jak najlepszego zaspokojenia potrzeb transportowych ludności i jej dalszego rozwoju

w perspektywie do 2025 roku.

Konieczne jest zidentyfikowanie i zdefiniowanie zasadniczych czynników gospodarczych, które przyczyniają się do zmian w odniesieniu do całego transportu pasażerskiego (transport drogowy, lotniczy, kolejowe przewozy pasażerskie niebędące przewozami o charakterze użyteczności publicznej), w tym także kolejowych pasażerskich przewozów dofinansowywanych przez Województwo.

Prognozując zaś trendy rozwojowe w gospodarce w perspektywie do 2025 roku, należy tego dokonać na podstawie metodologii określonej przez Ministerstwo Finansów w najbardziej aktualnych *Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw oraz Wytycznych dotyczących założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego*, uwzględniając zidentyfikowane uprzednio dane makroekonomiczne o największym wpływie na kolejowe pasażerskie przewozy regionalne dofinansowywane przez Województwo, a także niezbędne prognozy demograficzne (stan i struktura ludności według podstawowych cech

demograficznych i społeczno-ekonomicznych, sieć osadnicza, rozmiary przemieszczeń terytorialnych ludności, poziom bezrobocia, struktura zatrudnienia, liczba i struktura gospodarstw domowych i rodzin, przyszły poziom płodności i umieralności) przedstawiane przez Główny Urząd Statystyczny.

Rozdział powinien zawierać wnioski umożliwiające jednoznaczne powiązanie zmian czynników gospodarczych, prognozowanego tempa rozwoju gospodarczego i demograficznego regionu w perspektywie do 2025 roku ze sposobem, stopniem i zakresem ich oddziaływaniem na cały transport pasażerski, w tym także na kolejowe pasażerskie przewozy dofinansowywane przez Województwo, jako przewozy o charakterze użyteczności publicznej.

3. Prognoza zapotrzebowania na kolejowe i drogowe pasażerskie przewozy regionalne dofinansowywane przez Województwo.

a) Na podstawie wniosków wynikających z prognoz gospodarczych oraz demograficznych, należy w sposób syntetyczny wskazać globalne zapotrzebowanie na transport w regionie w następujących przedziałach czasowych: 2015, 2020 i 2025, w tym wyodrębnić popyt na transport pasażerski w regionie, a także określić główne jego kierunki (relacje) i jego rozłożenie pomiędzy poszczególne gałęzie transportu (transport drogowy, lotniczy i kolejowy) w ujęciu trzech scenariuszy rozwoju:

- optymistycznym, charakteryzującym się najbardziej pozytywnymi warunkami ramowymi dla rozwoju transportu,
- pesymistycznym, charakteryzującym się najbardziej niekorzystnymi warunkami ramowymi dla transportu oraz
- realistycznym, charakteryzującym się pośrednimi warunkami pomiędzy scenariuszami optymistycznym i pesymistycznym.

b) Opierając się na wynikach globalnego zapotrzebowania na transport oraz prognoz zapotrzebowania na transport pasażerski w regionie, zdefiniowaniu głównych jego kierunków (relacji) i jego rozłożeniu pomiędzy poszczególne gałęzie transportu, dla każdego z trzech scenariuszy rozwoju należy określić docelowy popyt na przewozy o charakterze użyteczności publicznej w postaci regionalnych kolejowych i drogowych przewozów pasażerskich w następujących przedziałach czasowych: 2015, 2020 i 2025, umożliwiającą wykreowanie komplementarnej oferty dla podróżnych.

c) Efektem zdefiniowania docelowego popytu na regionalne przewozy pasażerskie musi być, przeprowadzone w ujęciu trzech scenariuszy rozwoju i w następujących przedziałach czasowych: 2015, 2020 i 2025:

- określenie najbardziej pożądanej (podstawowej), z punktu widzenia wymienionych na wstępie kryteriów (celowości, trafności, efektywności), prognoz demograficznych i gospodarczych oraz strategicznych dokumentów, z uwzględnieniem przepustowości linii kolejowych i standardu jakości dostępu do infrastruktury, wraz ze wskazaniem docelowych standardów świadczonych usług, a także kierunków (relacji, połączeń) dalszego rozwijania lub ograniczania tej oferty w perspektywie do 2025 roku, w kontekście planów modernizacji i budowy infrastruktury kolejowej zawartych w *Master Planie dla transportu kolejowego w Polsce do 2030 roku* oraz Wieloletnim Planie Inwestycji Kolejowych.

d) Opierając się na wynikach globalnego zapotrzebowania na transport oraz prognoz zapotrzebowania na transport pasażerski w regionie, zdefiniowaniu głównych jego kierunków (relacji) i jego rozłożenia pomiędzy poszczególne gałęzie transportu, dla każdego z trzech scenariuszy rozwoju należy określić docelowy popyt na przewozy o charakterze użyteczności publicznej w postaci regionalnych przewozów pasażerskich w następujących przedziałach czasowych: 2015, 2020 i 2025, umożliwiającą wykreowanie komplementarnej oferty dla podróżnych.

e) Efektem zdefiniowania docelowego popytu na regionalne przewozy pasażerskie musi być przeprowadzone w ujęciu trzech scenariuszy rozwoju i w następujących przedziałach czasowych: 2015, 2020 i 2025:

- określenie najbardziej pożądanej, z punktu widzenia wymienionych na wstępie kryteriów (celowości, trafności, efektywności), prognoz demograficznych i gospodarczych oraz strategicznych dokumentów,

z uwzględnieniem przepustowości linii kolejowych i standardu jakości dostępu do infrastruktury, wraz ze wskazaniem docelowych standardów świadczonych usług, a także kierunków (relacji, połączeń) dalszego rozwijania lub ograniczania tej oferty w perspektywie do 2025 roku, uwzględniających zapewnienie spójności z krajową siecią połączeń transportowych oraz ogólne plany modernizacji i budowy infrastruktury kolejowej w regionie, Polsce i kraju sąsiadującym.

Rozdział powinien zawierać odrębnie przygotowane syntetyczne podsumowanie obejmujące:

- a) ocenę zgodności obowiązujących ofert w zakresie regionalnych przewozów pasażerskich z otrzymanymi wynikami zapotrzebowania na tego typu usługi, przeprowadzoną w ujęciu trzech scenariuszy rozwoju i w następujących przedziałach czasowych: 2015, 2020 i 2025,
- c) wyznaczenie przyszłych kluczowych węzłów przesiadkowych, wraz z przedstawieniem podstawowych kryteriów określających postoje handlowe dla połączeń w zakresie międzywojewódzkich oraz międzynarodowych kolejowych przewozów pasażerskich,
- d) sieć komunikacyjną w granicach obszaru, na którym ma się odbywać przewóz o charakterze użyteczności publicznej, co należy przedstawić w sposób odpowiadający zapisom dotyczącym części graficznej planu transportowego, o której mowa w §5 *Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 maja 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego*.